

בבית הדין הצבאי לערעורים

בפני :

אלוף דורון פיילס - הנשיא
אל"ם אורלי מרקמן - שופטת
אל"ם יצחק גיא - שופט

בעניין :

התובע הצבאי הראשי – המערער (ע"י ב"כ, רס"ן מתן פורשט ; סגן שחף חיטמן)

נגד

ח/XXX טור' ח' כ' – המשיב (ע"י ב"כ, סרן עומר קנובלר)

ובעניין :

ח/XXX טור' ח' כ' – המערער (ע"י ב"כ, סרן עומר קנובלר)

נגד

התובע הצבאי הראשי – המשיב (ע"י ב"כ, רס"ן מתן פורשט ; סגן שחף חיטמן)

ערעורים על פסק דין של בית הדין הצבאי המחוזי במחוז שיפוטי הדרום שניתן בתיק דרום (מחוזי) 137/16 (אל"ם נועה זומר – נשיאה) ביום 30.10.2016. ערעור התביעה (קולת העונש) וערעור ההגנה (חומרת העונש) נדחו.

פסק-דין

רקע

1. המערער, טוראי ח' כ', הורשע על-פי הודאתו בבית הדין המחוזי, בעבירה של שימוש בסם מסוכן, לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973. בעקבות הרשעתו הטיל עליו בית הדין קמא הנכבד, במסגרת הסדר טיעון, עונש של ארבעים ושניים (42) ימי מאסר לריצוי בפועל, שמנינם כמניין תקופת המעצר בה

היה המערער נתון ושלושה (3) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים. כן, הוטלו על המערער חודשיים (2) פסילה בפועל של רישיונות הנהיגה. שני הצדדים לא השלימו עם מידתו של רכיב הפסילה בפועל ומכאן הערעורים שלפנינו.

ההליכים בבית הדין המחוזי

2. המערער נתן את הדין בגין שימוש בסם מסוכן מסוג קנאביס, בתדירות של שלוש פעמים בשבוע, בנסיבות אזרחיות, החל מיום 27.10.2014 ועד ליום 25.3.2016. החקירה בעניינו נפתחה לאחר שבחיפוש שנערך בתיקו על-ידי משטרת ישראל, נתפס סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל נטו של 0.33 גרם.

3. כעולה מפסק דינו של בית הדין קמא הנכבד:

"הנאשם גוייס לצה"ל בחודש אוקטובר 2014, ושרת כטכנאי הנעה של ציוד ייעודי. לחובתו מספר לא מבוטל של עבירות משמעת, וכן הרשעה בבית דין, בעבירה של היעדר מן השירות שלא ברשות. ביום 01/05/2016, במהלך מעצרו בתיק זה, הותאם לו פרופיל 21, על רקע התמכרות לקנאביס, והוא פוטר משירות ביטחון. בהסכמת הצדדים, שוחרר למעצר בית, והחל הליך של גמילה במרכז 'חוסן' בבאר שבע, אותו סיים לאחרונה בהצלחה, בתום כחמישה חודשים... במסגרת הגמילה, ועפ"י המלצת גורמי הטיפול, שוחרר ממעצר הבית, והשתלב בעבודה מסודרת בתחום האינסטלציה, באתרי בניה ברחבי הארץ".

בדו"ח סיכום הטיפול ממרכז הגמילה נמסר, כי המערער "עבר שינוי מהותי ומשמעותי בחייו ובאופן בו הוא רואה את עתידו, והוא מסיים את הטיפול בהצלחה יתירה, לאחר שעמד באופן יוצא מן הכלל בכל המדדים הנבחנים בהליך".

4. כאמור, הצדדים עתרו במשותף להקל בעונשו של המערער, נוכח השתלבותו בהליך השיקום, שהסתיים בהצלחה, ולהימנע מלהשיב את המערער אל מאחורי סורג ובריה. בצד זאת, היו הצדדים חלוקים בכל הנוגע לרכיב הפסילה בפועל. התביעה עתרה לפסול את רישיון הנהיגה של המערער בפועל, לתקופה משמעותית ואילו ההגנה עתרה להימנע מכך. המערער עצמו טען, כי "אם ייקחו לי את הרישיון, יש משהו שיאבד בדרך". וציון, כי הוא מחזיק ברישיון נהיגה מזה כשלוש שנים, ללא עבירות תעבורה כלשהן, וכי מאז שחרורו ממעצר, נהג ברכב מדי יום – לעבודה או למרכז הגמילה.

5. לאחר שבחן את טיעוני הצדדים והפסיקה הרלוונטית, פסק בית הדין קמא לכבד את עתירתם המשותפת של הצדדים לעניין רכיב המאסר. אשר לרכיב הפסילה, קבע בית הדין קמא הנכבד כדלקמן:

"במכלול השיקולים, ותוך דגש על אבחון של הנאשם כמכור לקנאביס; ועל היעדרן של נסיבות מיוחדות לחומרה, הקשורות לתפקידו הצבאי או להדחתם של אחרים לשימוש בסם... ראיתי לקבוע אפוא מתחם לפסילת הרשיונות, הנע בין 2 ל-7 חודשי פסילה בפועל. כמובא לעיל, לא מצאתי לסטות לקולא מן המתחם עקב היבטי השיקום. עם זאת, לנוכח הליך הגמילה המרשים שעבר הנאשם, בצד הודאתו באשמה והיעדרן של הרשעות קודמות בעבירות סמים, ראיתי להסתפק ברף התחתון של הפסילה, בתוך מתחם הענישה".

טיעוני הצדדים

6. ב"כ המערער עתר להתערב בגזר דינו של בית הדין קמא ולהימנע מפסילה בפועל. לחלופין, עתר הסנגור לסייג את הפסילה, כך שלא תחול על רישיון נהיגה במלגזה, מה שיאפשר למערער, אשר לדבריו, לאחרונה החל להיעזר במלגזה בעבודתו, להמשיך ולהתמיד בה.

7. הוטעם, כי אין במקרה דנן שיקול מניעתי להטלת פסילה בפועל, נוכח הליך השיקום המוצלח שעבר המערער ואף בשים לב לכך שהמערער נהג ברכב בכל התקופה מאז ששוחרר ממעצר. עוד נטען, כי התביעה לא הצביעה על צורכי הרתעה בהקשר זה וכן, כי שיקול ההלימה אינו יכול לקבל משקל בכורה בכל הנוגע לעונש של פסילת רישיונות בעבירה של שימוש בסם מסוכן, בוודאי לא מקום בו העבירות בוצעו עקב התמכרות לסם המסוכן, שהחלה עוד קודם לשירות הצבאי.

8. מנגד, סברה התביעה הצבאית, כי תמהיל הענישה שהוטל על המערער מחייב להחמיר עמו על דרך של הארכת משך הפסילה בפועל. הוטעם גם, כי ההגנה לא הניחה כל תשתית ראייתית להוכחת הנזק הצפוי למערער, אם רישיונו ייפסל.

דיון והכרעה

9. כידוע, הלכה פסוקה היא כי עונש הפסילה של רישיונות נהיגה בעבירות סמים אינו מותנה דווקא בזיקה ישירה בין מעשה העבירה לנהיגה ברכב. זאת ועוד, תכליתו של עונש הפסילה בעבירות סמים אינה מניעה בלבד, והוא נועד, בין היתר, לשרת מטרות של הלימה או הרתעה. יפים לכאן דבריו של בית המשפט העליון, אשר פסק, כי:

"המבקש יוצא מנקודת ההנחה כי המטרה היחידה של פסילת רישיון בגין עבירות סמים היא מניעתית והסמכות להטיל עונש זה קיימת אך ורק כאשר בית המשפט מגיע למסקנה כי הנידון עודנו משתמש בסמים. כשלעצמי, איני סבורה בהכרח כי מטרת עונש זה מצומצמת רק להיבט המניעתי. אכן, ניתן להניח כי הרצון לשלול רישיונותיהם של עברייני סמים נובע גם מן הרצון להגן על הציבור מפני נהיגה מסוכנת תחת השפעת סמים... אולם,

ניתן לטעון טענה דומה לגבי עונש מאסר ולומר שמטרתו הינה להרחיק את העבריין מהחברה על מנת למנוע המשך הפגיעה בה. טענה שכזו היא ודאי נכונה, אך היא משקפת רק היבט אחד של התמונה העונשית... עונש הפסילה גם הוא, בדומה ליתר דרכי הענישה, בא להשיג מספר מטרות. מוכנה אני להניח כי השיקול המניעתי בא לידי ביטוי בולט בשיקולי בית המשפט בבואו להטיל עונש זה, יותר מאשר, למשל, בבואו להטיל עונש הקנס. ברם, אין משמעות הדבר כי השיקול המניעתי הוא השיקול היחיד וההכרחי ששוקל בית המשפט, או אפילו השיקול הדומיננטי". (רע"פ 5343/05 רווח נ' מדינת ישראל, פסקה 9 ואילך (טרם פורסם, 28.9.2005); וראו גם: ע"פ 4201/13 עבד אל רחמן נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 29.5.2014); ע/45/16 טור' כהן נ' התובע הצבאי הראשי, פסקה 9 (2016). ע/17,18/14 סמל אבו זהרי נ' התובע הצבאי הראשי, פסקאות 30-31, (2015)).

10. בחינת שיקולי ההלימה, כפי שהם מתקיימים במקרה דנן, תוך מתן משקל בכורה לשיקול השיקום, כמתחייב בנסיבות העושה, ומשקל מה לשיקול ההרתעה האישית, נוכח פרק הזמן הקצר שחלף מאז הסתיים הליך השיקום, מעלה כי מתחם העונש ההולם והעונש שבתוכו, כפי שנקבעו על-ידי בית הדין קמא הנכבד, מידתיים וראויים.

11. העונש שהושת על המערער, בראי התמונה הכוללת, מאזן כדבעי בין כלל שיקולי הענישה הדרושים לעניין ובוודאי שאינו מהווה עונש החורג מן הראוי באופן המחייב את התערבותה של ערכאת הערעור.

12. מטעמים אלה אף אין לקבל את עתירתו החלופית של המערער, אשר לא נסמכה על תשתית ראייתית מתאימה, לסייג את הפסילה, כך שלא תחול על רישיון למלגזה.

13. סוף דבר, שני הערעורים, ערעור ההגנה וערעור התביעה נדחים.

14. על המערער להפקיד את רישיונות הנהיגה במשרדי סמכות רישוי צה"ל ביום ה', 22.12.2016, עד לשעה 12:00.

ניתן והודע היום, י"ח בכסלו התשע"ז, 18 בדצמבר 2016, בפומבי ובמעמד הצדדים.

שופט	שופטת	הנשיא
למקור	נאמן	העתק
מכני	קורל	סגן
הדין	בית	קצינת
<p>חתימת המגיה: _____</p> <p>תאריך: _____</p>		